

СУТНІСТЬ ВІДТВОРЕННЯ ОСНОВНИХ ЗАСОБІВ ПІДПРИЄМСТВА

В сучасних умовах господарювання у підприємств існує гостра потреба в оновленні основних засобів, які є однією з головних складових покращення якості виробленої продукції. Постійне відновлення основних засобів необхідне всім підприємствам, але головна проблема сьогодення – фінансові джерела капітальних інвестицій.

Відтворення основних засобів – це процес постійного їх оновлення через придбання нових, реконструкцію, технічне переозброєння, модернізацію та капітальний ремонт вже діючих. Головна мета даного процесу – відшкодування вартості спрацьованих основних засобів, збільшення виробничої потужності, забезпечення основними засобами підприємства відповідно до виробничої програми та підтримання їх в робочому стані.

Відтворення основних засобів, як економічний процес, має характерні ознаки:

- основні засоби поступово переносять свою вартість на вартість виготовленої продукції;
- у процесі відтворення основних засобів одночасно відбувається збільшення їх первісної та залишкової вартості;
- через амортизаційні відрахування здійснюється накопичення в грошовій формі частково перенесеної вартості основних засобів на готову продукцію – таким чином формується амортизаційний фонд підприємства;
- основні засоби відновлюються в натуральній формі протягом певного часу, що дає змогу маневрувати коштами амортизаційного фонду [1].

Форми відтворення основних засобів класифікуються за розміром фінансування та ефективністю його проведення:

- звужене відтворення означає зменшення первісної вартості основних засобів;
- просте відтворення – збереження первісної вартості основних засобів (відновлюється виробнича потужність),
- розширене відтворення – зростання первісної вартості основних засобів та їх загальної кількості, що призведе до зростання продуктивності обладнання [3].

Зауважимо, що звужений та простий способи відтворення неспроможні забезпечити покращення матеріально-технічної бази підприємства. Розширений спосіб відтворення основних засобів забезпечує прискорення темпів розвитку та покращення ефективності виробництва завдяки інтенсифікації відтворення та покращення стану діючих основних засобів підприємств.

Існує два шляхи розширеного відтворення основних засобів: інтенсивний та екстенсивний.

Інтенсивний шлях розширеного відтворення свідчить про впровадження у виробництво сучасного новітнього обладнання та устаткування, яке підвищує ефективність виробництва. Екстенсивний шлях – це оновлення основних засобів базової технічної основи, але в більшій кількості.

Через розширене відтворення підприємство має намір збільшити свою виробничу потужність щодо якісної або кількісної основи як екстенсивним методом, так і інтенсивним. Хоча інтенсивний метод відтворення основних засобів дає можливість оптимізації виробничого процесу за рахунок застосування у виробництві технічно покращених основних засобів [1; 2].

Нажаль, в сучасних умовах господарювання підприємства не мають фінансових ресурсів не тільки на розширене, але й на просте відтворення основних засобів. Саме тому, пошук джерел фінансування розширеного відтворення основних засобів – гостре питання сучасної економіки.

Як висновок зазначимо, що не лише в умовах економічної кризи, а й взагалі процеси розширеного відтворення основних засобів повинні мати обґрунтування та економічні розрахунки. В період фінансової кризи підприємству доцільніше застосовувати просте відтворення, яке призведе до стабілізації грошових потоків та зменшить ризик банкрутства.

Список літератури:

1. Васильєва Н.А. Економіка підприємства: конспект лекцій / Н.А. Васильєва, Т.А. Матеуш, М.Г. Міронов. – М.: Юрайт, 2011. – 191 с.
2. Гетьман О.О., Шаповал В.М. Економіка підприємства: Навч. посіб. – 2-ге видання. – К.: Центр учбової літератури, 2010. – 488 с.
3. [Гуменюк С. І.](#) Відтворення основних засобів як чинник розвитку виробничо-технічного потенціалу промислового підприємства[Електронний ресурс] / С. І. Гуменюк // [Європейські перспективи](#). - 2014. - № 5. - С. 77-81. - Режим доступу:http://nbuv.gov.ua/UJRN/evpe_2014_5_16